

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL ELEANOR
SHARPSTON
prezentate la 16 mai 2013¹

Cauza C-120/12 P
Cauza C-121/12 P
Cauza C-122/12 P

Bernhard Rintisch împotriva

**Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale)
(OAPI)**

„Recurs — Marcă comunitară — Opoziție — Dovada existenței și a valabilității mărcii anterioare — Dovezi și traduceri depuse după expirarea termenului stabilit de OAPI — Puterea de apreciere a camerei de recurs”

1. Recursurile formulate în aceste trei cauze sunt îndreptate împotriva a trei hotărâri ale Tribunalului care au fost pronunțate în aceeași zi, sunt redactate în termeni similari și sunt întemeiate pe aceeași interpretare a articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94², a normei 20 alineatul (1) și a normei 50 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2868/95 (denumit în continuare „regulamentul de punere în aplicare”)³. Recursurile se întemeiază pe aceleași două motive.

2. În fiecare dintre aceste cauze, același titular de marcă, domnul Rintisch, a formulat opoziție la înregistrarea a trei mărci diferite ca mărci comunitare, invocând un risc de confuzie cu anumite mărci al căror titular pretinde că este. În susținerea opoziției, acesta a invocat, printre altele, mărci anterioare germane. Pentru a formula opoziție la înregistrare, el trebuia de asemenea să dovedească existența și valabilitatea respectivelor mărci anterioare. Domnul Rintisch nu a furnizat însă diviziei de opoziție a Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (denumit în continuare „OAPI” sau „Oficiul”), în termenul stabilit de aceasta, toate dovezile necesare în această privință împreună cu traducerea documentelor relevante în limba de procedură, care în fiecare caz era engleza. Prin urmare, divizia de opoziție a respins opozițiile. În cadrul căii de atac, domnul Rintisch a furnizat apoi dovezi suplimentare și traduceri mijloacelor de probă scrise. În fiecare caz, camera de recurs a OAPI a refuzat să le ia în considerare pentru motivul că nu avea puterea de apreciere pentru a proceda astfel. Tribunalul a respins acțiunile împotriva deciziilor camerei de recurs.

1 — Limba originală: engleza.

2 — Deși Regulamentul (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 40/94”), cu modificările ulterioare, a fost abrogat și a fost înlocuit cu Regulamentul (CE) nr. 207/2009 privind marca comunitară (JO 2009, L 78, p. 1) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 207/2009”), reglementarea în vigoare la momentul la care domnul Rintisch a formulat actele de opoziție și la care au survenit celelalte evenimente relevante ulterioare în cele trei cauze era Regulamentul nr. 40/94. În orice caz, în mod concret, Regulamentul nr. 207/2009 nu face decât să codifice Regulamentul nr. 40/94 și modificările aduse acestuia. Dispozițiile Regulamentului nr. 40/94 în discuție în aceste proceduri nu au fost afectate.

3 — Regulamentul (CE) nr. 2868/95 al Comisiei din 13 decembrie 1995 de punere în aplicare a Regulamentului nr. 40/94 (JO 1995, L 303, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 189), astfel cum a fost modificat, printre altele, prin Regulamentul (CE) nr. 1041/2005 al Comisiei din 29 iunie 2005 (JO L 172, p. 4, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 71).

3. În prezentele recursuri, se solicită Curții să analizeze dacă Tribunalul a săvârșit o eroare de apreciere atunci când a reținut că respectiva cameră de recurs nu avea puterea de apreciere pentru a lua în considerare doada existenței și a valabilității mărcilor anterioare și traducerile mijloacelor de probă scrise depuse după expirarea termenului stabilit de divizia de opoziție.

Dreptul Uniunii cu privire la mărci

4. Articolul 42 din Regulamentul nr. 40/94, intitulat „Opoziție”, prevede:

„(1) Se poate formula o opoziție la înregistrarea mărcii în termen de trei luni de la publicarea cererii de înregistrare a mărcii comunitare, pentru motivul că marca ar trebui să fie respinsă la înregistrare în temeiul articolului 8^[4] :

[...]

(3) Opoziția trebuie formulată în scris și motivată. [...] Într-un termen acordat de Oficiu, persoana care a formulat opoziția poate prezenta în susținerea acesteia fapte, dovezi și observații.”

5. Articolul 74, referitor la „[e]xaminarea din oficiu a faptelor”, prevede:

„(1) În cursul procedurii, Oficiul procedează la examinarea din oficiu a faptelor; cu toate acestea, în cazul unei proceduri privind motivele relative de respingere a înregistrării, examinarea este limitată la motivele invocate și la cererile introduse de părți.

(2) Oficiul poate să nu ia în considerare faptele pe care părțile nu le-au invocat sau dovezile pe care nu le-au furnizat în timp util.”

6. Regulamentul de punere în aplicare prevede norme necesare punerii în aplicare a regulamentului⁵. Normele acestuia „trebuie să asigure buna desfășurare a procedurilor în fața Oficiului”⁶.

7. Norma 18 prezintă începerea procedurii privind o opoziție admisibilă⁷:

„(1) În cazul în care opoziția este considerată admisibilă în temeiul normei 17, [OAPI] trimite o comunicare părților informându-le că procedurile de opoziție sunt considerate deschise la două luni de la primirea comunicării. [...]

[...]”

8. În conformitate cu norma 19:

„(1) Oficiul oferă persoanei care a formulat opoziția posibilitatea de a prezenta faptele, dovezile și argumentele în sprijinul opoziției sale sau de a completa orice fapte, dovezi sau argumente deja prezentate în temeiul normei 15 alineatul (3), într-un termen pe care îl stabilește [...]

4 — Articolul 8 prevede cauzele de nulitate relativă care determină refuzul înregistrării.

5 — A se vedea al cincilea considerent al regulamentului de punere în aplicare.

6 — A se vedea al șaselea considerent al regulamentului de punere în aplicare

7 — Norma 17 prevede motivele pentru ca o opoziție să poată fi declarată inadmisibilă. Acestea includ: neplata taxei de opoziție, depunerea tardivă a actului de opoziție, neprecizarea motivelor de opoziție, neidentificarea în mod clar a mărcii anterioare sau a dreptului anterior pe care se întemeiază opoziția, neprezentarea unei traduceri în conformitate cu cerințele normei 16 alineatul (1), nerespectarea dispozițiilor normei 15.

- (2) În termenul menționat la alineatul (1), persoana care a formulat opoziția depune, de asemenea, dovada existenței, a valabilității și a domeniului de protecție a mărcii sale anterioare sau a dreptului său anterior, precum și dovada care atestă dreptul său de a depune o opoziție. În special, persoana care a formulat opoziția furnizează următoarele dovezi:
- (a) în cazul în care opoziția se bazează pe o marcă ce nu este o marcă comunitară, dovada depunerii sau a înregistrării sale, prin prezentarea:
- [...]
- (ii) în cazul în care marca este înregistrată, a unei copii a certificatului relevant de înregistrare și, după caz, a celui mai recent certificat de reînnoire care arată că termenul de protecție a mărcii se prelungește dincolo de termenul prevăzut la alineatul (1) și orice prelungire a acestuia sau a unui document echivalent care provine de la administrația la care a fost înregistrată marca;
- [...]
- (3) Informațiile și dovezile menționate la alineatele (1) și (2) trebuie să fie în limba de procedură sau trebuie să fie însoțite de o traducere. Traducerea este prezentată în termenul specificat pentru depunerea documentului original.
- (4) Oficiul nu ține seama de prezentările sau de documentele scrise sau de părți ale acestora care nu au fost prezentate sau care nu au fost traduse în limba de procedură, în termenul stabilit de Oficiu.”

9. Norma 20, intitulată „Examinarea opoziției”, prevede:

- „(1) În cazul în care, până la expirarea termenului menționat la norma 19 alineatul (1)⁸, persoana care a formulat opoziția nu a dovedit existența, valabilitatea și domeniul de protecție ale mărcii sale anterioare sau ale dreptului său anterior, precum și dreptul de a depune o opoziție, opoziția este respinsă ca fiind nefondată.”
- (2) În cazul în care opoziția nu este respinsă în temeiul alineatului (1), Oficiul comunică prezentarea persoanei care a formulat opoziția solicitantului și îl invită pe acesta să își depună observațiile într-un termen care este stabilit de Oficiu.
- (3) În cazul în care solicitantul nu prezintă observații, Oficiul își bazează hotărârea [a se citi «decizia»] privind opoziția pe dovezile pe care le posedă.
- (4) Oficiul comunică persoanei care a formulat opoziția observațiile solicitantului și o invită, dacă consideră necesar, să prezinte un răspuns în termenul pe care Oficiul îl stabilește.
- (5) Norma 18 alineatele (2) și (3) se aplică *mutatis mutandis* după data la care sunt considerate deschise procedurile de opoziție.
- (6) În cazurile corespunzătoare, Oficiul poate invita părțile să își limiteze observațiile la aspecte specifice, caz în care acesta permite părții să prezinte celelalte probleme într-o etapă ulterioară a procedurilor. Sub nicio formă, Oficiul nu este obligat să informeze părțile despre faptele sau dovezile care puteau fi prezentate sau nu au fost prezentate.

8 — Prezenta notă de subsol nu privește decât versiunea în limba engleză a acestor concluzii.

[...]”

10. Norma 50 alineatul (1) primul și al treilea paragraf, intitulată „Examinarea căii de atac”, prevede:

„Cu excepția cazului în care se prevede altfel, dispozițiile privind procedurile derulate în fața autorității care a pronunțat hotărârea atacată se aplică *mutatis mutandis* procedurii căii de atac.

[...]

În cazul în care recursul [a se citi «calea de atac»] este îndreptat[ă] împotriva unei hotărâri a unei divizii de opoziție, camera își limitează examinarea recursului [a se citi «căii de atac»] la faptele și probele prezentate în termenele stabilite sau specificate de divizia de opoziție, în conformitate cu [R]egulament[ul] [nr. 40/94] și cu prezentele norme, cu excepția cazului în care camera consideră că ar trebui să se țină seama de fapte și probe noi sau suplimentare în temeiul articolului 74 alineatul (2) din regulament.”

Procedurile în fața OAPI

Cauza C-120/12 P

11. Bariatrix Europe Inc. SAS (denumită în continuare „Bariatrix”) a solicitat la 17 martie 2006 înregistrarea mărcii verbale „PROTI SNACK” ca marcă comunitară pentru produse din clasele 5, 29 și 32 în sensul Aranjamentului de la Nisa⁹.

12. La 9 martie 2007, domnul Rintisch a formulat opoziție la înregistrarea mărcii pentru motivul prevăzut la articolul 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94 (risc de confuzie în percepția publicului de pe teritoriul în care este protejată marca anterioară). Mărcile anterioare pe care își întemeia opoziția includeau mărcile verbale germane „PROTIPLUS” și „PROTI”, precum și marca figurativă germană „PROTIPOWER”.

13. Odată cu actul de opoziție, domnul Rintisch a depus documente destinate să dovedească existența și valabilitatea fiecăreia dintre mărcile anterioare. El a prezentat, printre altele, diviziei de opoziție următoarele: (i) certificate de înregistrare eliberate de Deutsches Patent- und Markenamt (Oficiul German pentru Brevete și Mărci, denumit în continuare „DPMA”)¹⁰ și (ii) extrase din registrul online al DPMA. Au mai fost depuse traduceri în limba engleză ale originalelor certificatelor de înregistrare, nu însă și ale extraselor din registrul online.

14. La 26 aprilie 2007, divizia de opoziție a comunicat domnului Rintisch data începerii etapei contradictorii a procedurii. Aceasta a arătat că era necesară furnizarea unui certificat de reînnoire pentru mărcile a căror înregistrare era mai veche de 10 ani și că existența și valabilitatea mărcilor anterioare trebuiau să fie dovedite cu ajutorul unor documente oficiale traduse în limba de procedură. În cazul în care această dovadă nu avea să fie prezentată până la data de 27 august 2007, opoziția urma să fie respinsă în conformitate cu norma 20 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare, fără examinare pe fond.

9 — Aranjamentul de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, cu revizuirile și cu modificările ulterioare.

10 — Aceste certificate de înregistrare erau date martie 1996, octombrie 1996 și martie 1997.

15. La aproape o lună după expirarea acestui termen, la 25 septembrie 2007, domnul Rintisch a depus la OAPI, pentru fiecare dintre mărcile anterioare: (i) un extras din registrul online al DPMA și (ii) o declarație a DPMA în care se confirma faptul că mărcile au fost reînnoite după data la care a fost depus actul de opoziție. El a prezentat de asemenea o traducere în limba engleză a acestei declarații.

16. La 31 martie 2008, divizia de opoziție a respins opoziția pentru că domnul Rintisch nu dovedise, în termenul acordat, existența și valabilitatea mărcilor anterioare pe care era întemeiată opoziția. În primul rând, certificatele de înregistrare originale depuse împreună cu actul de opoziție erau insuficiente pentru a stabili continuitatea valabilității mărcilor anterioare la data de 27 august 2007, care constituia termenul stabilit de OAPI. În temeiul dreptului german, protecția mărcilor germane încetează la expirarea unei perioade de 10 ani începând de la data depunerii. În al doilea rând, în conformitate cu norma 19 alineatul (4) din regulamentul de punere în aplicare, extrasele din registrul online al DPMA nu puteau să fie luate în considerare ca dovadă a datelor de reînnoire a mărcilor pentru că nu fuseseră traduse în limba de procedură. În al treilea rând, divizia de opoziție a refuzat, în temeiul normei 20 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare, să ia în considerare documentele furnizate la 25 septembrie 2007, întrucât au fost depuse tardiv.

17. La 8 mai 2008, domnul Rintisch a formulat o cale de atac împotriva acestei decizii. Acesta a solicitat camerei de recurs să refuze înregistrarea mărcii „PROTI SNACK” pentru motivul că există un risc de confuzie. El a susținut că extrasele netraduse din DPMA nu necesitau explicații și erau suficiente cel puțin pentru a dovedi că mărcile anterioare „PROTIPLUS” și „PROTI POWER” au fost reînnoite. El a prezentat încă o dată documentele pe care le-a depus la divizia de opoziție la 25 septembrie 2007 și traducerea acestora și a solicitat camerei de recurs să le ia în considerare.

18. La 15 decembrie 2008, camera de recurs a respins calea de atac. Aceasta a apreciat că divizia de opoziție a decis în mod întemeiat, în conformitate cu norma 19 alineatele (2), (3) și (4) și cu norma 20 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare, că domnul Rintisch nu a dovedit în mod corespunzător existența și valabilitatea mărcilor anterioare. Camera de recurs a aprobat motivele pentru care divizia de opoziție nu a luat în considerare certificatele de înregistrare (lipsa dovezii privind reînnoirea mărcilor), extrasele din registrul online al DPMA prezentate la 9 martie 2007 (lipsa traducerii) și documentele prezentate la 25 septembrie 2007 (prezentare tardivă). În plus, aceasta a considerat că nici camera de recurs, nici divizia de opoziție nu aveau putere de apreciere în temeiul articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 pentru a lua în considerare documente prezentate după expirarea termenului stabilit de OAPI. Camera de recurs a adăugat că, chiar dacă ar fi dispus de o astfel de putere de apreciere, nu ar fi exercitat-o în favoarea domnului Rintisch. Solicitantul nici nu ar fi acționat în mod inadecvat și nici nu ar fi avut vreun rol în prezentarea de către domnul Rintisch a dovezilor după expirarea termenului stabilit.

19. La 13 februarie 2009, domnul Rintisch a formulat o acțiune împotriva acestei decizii în fața Tribunalului.

Cauzele C-121/12 P și C-122/12 P

20. Valfleuri Pâtes Alimentaires SA (denumită în continuare „Valfleuri”) a formulat la 6 ianuarie 2006 o cerere de înregistrare a mărcilor verbale „PROTIVITAL” și „PROTIACTIVE” ca mărci comunitare pentru produse aparținând, printre altele, claselor 5, 29 și 30 din Aranjamentul de la Nisa.

21. La 24 octombrie 2006, domnul Rintisch a formulat opoziție împotriva ambelor cereri pentru motivele prevăzute la articolul 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94. Opoziția acestuia viza produsele pentru care era solicitată înregistrarea. În susținerea opoziției, domnul Rintisch s-a întemeiat, printre altele, pe mărcile germane anterioare care conțin mărcile verbale „PROTI” și „PROTIPLUS”, precum și marca figurativă „PROTI POWER”.

22. La 16 ianuarie 2007, pentru a dovedi existența și valabilitatea acestor mărci anterioare, domnul Rintisch a prezentat în cadrul celor două proceduri de opoziție: (i) certificate de înregistrare de la DPMA și (ii) extrase din registrul online al DPMA. El a furnizat o traducere în limba engleză numai pentru certificatul de înregistrare al fiecăreia dintre mărci.

23. La 23 ianuarie 2007, divizia de opoziție a comunicat domnului Rintisch data de începere a etapei contradictorii a procedurii de opoziție care privea marca „PROVITAL”. La 13 martie 2007, aceasta a efectuat o comunicare echivalentă în procedura privind marca „PROTIACTIVE”. Divizia de opoziție a precizat în mod expres că domnul Rintisch trebuia să dovedească existența și valabilitatea mărcilor anterioare prin prezentarea de documente oficiale traduse în limba de procedură. Aceasta i-a pus în vedere să prezinte certificate de reînnoire pentru mărcile a căror înregistrare era mai veche de 10 ani. Termenul pentru depunerea dovezilor era 4 iunie 2007 în procedura „PROVITAL” și, respectiv, 26 mai 2007 în procedura „PROTIACTIVE”. Divizia de opoziție l-a avertizat pe domnul Rintisch că, în cazul în care dovezile relevante nu vor fi fost depuse până atunci, opozițiile urmau să fie respinse fără o examinare pe fond.

24. Divizia de opoziție a respins opoziția la 19 septembrie 2007 în procedura „PROVITAL” și la 24 septembrie 2007 în procedura „PROTIACTIVE” pentru motivul că autorul opoziției nu a dovedit în termenul stabilit existența și valabilitatea drepturilor anterioare conferite de marcă. Certificatele de înregistrare dovedeau înregistrarea inițială a mărcilor anterioare, dar nu arătau că aceste mărci erau încă în vigoare la data la care urma să expire termenul stabilit de divizia de opoziție. Privite separat, aceste documente arătau că termenul de valabilitate a mărcilor expirase. În plus, divizia de opoziție a reținut că, în temeiul normei 19 alineatul (4) din regulamentul de punere în aplicare, aceasta nu putea să ia în considerare extrasele din registrul online al DPMA ca dovadă a datelor de reînnoire a mărcilor anterioare pentru că nu fusese furnizată nicio traducere în limba engleză.

25. La 23 octombrie 2007, domnul Rintisch a formulat o cale de atac împotriva acestor două decizii și a solicitat camerei de recurs să refuze înregistrarea mărcilor solicitate pentru motivul că exista un risc de confuzie. Odată cu calea de atac, el a depus extrase din registrul online al DPMA și o declarație a DPMA însoțite de o traducere în limba engleză, precizând că mărcile anterioare au fost reînnoite anterior datei la care a fost formulat actul de opoziție.

26. La 21 ianuarie și, respectiv, la 3 februarie 2009, camera de recurs a respins căile de atac în ambele proceduri. Aceasta a decis că în mod întemeiat divizia de opoziție a respins opoziția pentru motivul că domnul Rintisch nu a dovedit în termenul acordat existența și valabilitatea mărcilor anterioare. Certificatele de înregistrare prezentate la 16 ianuarie 2007 erau insuficiente în sine pentru a dovedi că mărcile anterioare erau opozabile la data la care a fost formulat actul de opoziție. În plus, divizia de opoziție a decis în mod corect să nu țină seama de extrasele din registrul online al DPMA pentru motivul că nu au fost traduse în limba engleză. În sfârșit, nici divizia de opoziție, nici camera de recurs nu aveau putere de apreciere pentru a lua în considerare documente prezentate după expirarea termenului stabilit de OAPI. Norma 20 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare prevede în mod expres că, în astfel de împrejurări, calea de atac trebuie respinsă. Chiar dacă ar fi beneficiat de o astfel de putere de apreciere, camera de recurs nu ar fi exercitat-o în favoarea domnului Rintisch: cealaltă parte nu a acționat în mod inadecvat și nici nu a avut vreun rol în prezentarea tardivă a dovezilor.

Rezumatul hotărârilor Tribunalului

*Cauza T-62/09*¹¹ (care face obiectul recursului formulat în cauza C-120/12 P)

27. Acțiunea îndreptată împotriva Deciziei camerei de recurs din 15 decembrie se întemeia pe trei motive: (i) încălcarea de către divizia de opoziție a articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94, (ii) încălcarea de către camera de recurs a articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 și abuzul de putere și (iii) încălcarea de către camera de recurs a articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94.

28. La 16 decembrie 2011, Tribunalul a respins acțiunea.

29. Tribunalul a respins, la punctul 24 din hotărârea sa, primul motiv ca fiind inadmisibil pentru că nu era îndreptat împotriva unei decizii a camerei de recurs.

30. Tribunalul a respins al doilea motiv ca nefondat. La punctele 27 și 28 din hotărâre, Tribunalul a rezumat mai întâi dispozițiile normei 19 alineatele (1) și (3) din regulamentul de punere în aplicare și a amintit datele la care domnul Rintisch și-a prezentat dovezile.

31. În continuare, la punctele 29-32, Tribunalul s-a concentrat asupra dispozițiilor articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 și a jurisprudenței potrivit căreia (i) în general, prezentarea de către părți a unor fapte și dovezi este posibilă în continuare după expirarea termenelor în care trebuie să aibă loc o astfel de prezentare conform dispozițiilor Regulamentului nr. 40/94, (ii) o parte nu are dreptul necondiționat ca faptele și dovezile prezentate după expirarea termenelor să fie luate în considerare de către OAPI și (iii) posibilitatea părților la o procedură în fața OAPI de a prezenta fapte și dovezi după expirarea termenelor prevăzute în acest scop depinde de lipsa unei dispoziții contrare.

32. După expunerea dispozițiilor normei 20 alineatul (1) primul și al treilea paragraf și ale normei 50 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare, Tribunalul a examinat în continuare aspectul dacă această din urmă normă este o „dispoziție contrară” care exclude aplicarea normei 20 alineatul (1) în procedurile în fața camerei de recurs:

„38 Trebuie precizat încă de la început că, în măsura în care opoziția a fost formulată la 9 martie 2007, versiunea [regulamentului de punere în aplicare] aplicabilă în speță este aceea aflată în vigoare după modificarea efectuată prin Regulamentul (CE) nr. 1041/2005 [...]. În special, potrivit considerentului (7) al acestui regulament, dispozițiile privind procedura de opoziție ar trebui reîncadrate complet astfel încât să precizeze clar, printre alte aspecte, consecințele juridice ale neregulilor procedurale.

39 Or, a admite interpretarea susținută de recurent ar avea drept consecință, pe lângă riscul de a aplica dispoziției în cauză un raționament circular, limitarea semnificativă a domeniului de aplicare al normei 20 alineatul (1) din [regulamentul de punere în aplicare], astfel cum a fost modificată.

40 Astfel, dacă dovada existenței, a valabilității și a domeniului de protecție a unei mărci anterioare, care, conform noului mod de redactare a normei 20 alineatul (1) din [regulamentul de punere în aplicare], aplicabil în speță, nu pot fi luate în considerare de divizia de opoziție atunci când sunt prezentate tardiv, ar putea fi însă luate în considerare în fața camerei de recurs în temeiul puterii de apreciere potrivit articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, consecința juridică prevăzută în mod expres în Regulamentul nr. 1041/2005 pentru acest tip de nereguli, și anume respingerea opoziției, ar putea fi, în anumite cazuri, lipsită de efect util.

11 — Nepublicată în Repertoriu.

41 Trebuie să se considere, așadar, că respectiva cameră de recurs nu a săvârșit o eroare atunci când a apreciat că, în împrejurările din prezenta cauză, exista o dispoziție care se opunea luării în considerare a elementelor prezentate tardiv de către recurent în fața OAPI și că, prin urmare, camera de recurs nu dispunea de nicio marjă de apreciere în temeiul articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94.”

33. Tribunalul a examinat apoi argumentul domnului Rintisch referitor la declarația camerei de recurs potrivit căreia, în orice caz, aceasta și-ar fi exercitat puterea de apreciere în defavoarea recurentului:

„43 În această privință, trebuie constatat că, deși camera de recurs a considerat că împrejurările cauzei se opuneau, în orice caz, exercitării puterii de apreciere prevăzute la articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 în favoarea recurentului, această constatare a fost făcută, după cum rezultă din cuprinsul punctului 39 din decizia atacată, cu titlu pur subsidiar și ținând seama de faptul că Hotărârea CORPO livre^[12] [...], pe care se întemeiază raționamentul principal al acesteia, face obiectul unui recurs în fața Curții.

44 Or, trebuie precizat că în Ordonanța K & L Ruppert Stiftung/OAPI^[13] [...], Curtea nu a repus în discuție abordarea Tribunalului în Hotărârea CORPO livre [...]. În plus, în măsura în care camera de recurs nu dispune, în conformitate cu concluzia stabilită la punctul 41 de mai sus, de puterea de apreciere prevăzută la articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, nu este necesar să se examineze argumentele recurentului care urmăresc să conducă la constatarea că decizia atacată era afectată de eroare în această privință, în lumina condițiilor stabilite de Hotărârea OAPI/Kaul¹⁴. [...]

[...]

46 Rezultă că respectiva cameră de recurs nu a încălcat articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 atunci când nu a luat în considerare, în decizia atacată, documentele prezentate tardiv de către recurent în fața diviziei de opoziție pentru dovedirea existenței și a valabilității mărcilor anterioare.”

34. La punctul 47 din hotărâre, Tribunalul a declarat acțiunea ca fiind inadmisibilă în ceea ce privește pretinsul abuz de putere al camerei de recurs pentru că acțiunea introductivă nu îndeplinea cerințele minime de admisibilitate, în special în ceea ce privește cerința unei argumentații în susținerea acțiunii, prevăzută la articolul 21 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și la articolul 44 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, aceste dispoziții aplicându-se aspectelor de proprietate intelectuală în temeiul articolului 130 alineatul (1) și al articolului 132 alineatul (1) din această din urmă reglementare.

35. La punctul 62 din hotărâre, Tribunalul a respins de asemenea ca nefondat cel de al treilea motiv întrucât, în măsura în care a reținut că existența și valabilitatea mărcilor anterioare nu au fost dovedite în mod corespunzător de autorul opoziției, Tribunalul nu putea să examineze temeinicia opoziției sau să analizeze în special existența unui risc de confuzie între mărcile în cauză.

12 — Hotărârea pronunțată în cauza K & L Ruppert Stiftung/OAPI – Lopes de Almeida Cunha și alții (CORPO livre) (T-86/05, Rep., p. II-4923).

13 — Ordonanța din 5 martie 2009 pronunțată în cauza C-90/08 P.

14 — C-29/05 P, Rep., p. I-2213.

Cauzele T-109/09¹⁵ și T-152/09¹⁶ (care fac obiectul recursului formulat în cauza C-121/12 P și, respectiv, C-122/12 P)

36. Acțiunile domnului Rintisch împotriva Deciziilor camerei de recurs din 21 ianuarie 2009 și, respectiv, din 3 februarie 2009 erau întemeiate în drept pe aceleași motive ca și cele susținute în cauza T-62/09.

37. La 16 decembrie 2011, Tribunalul a respins acțiunile.

38. Atât în cauza T-109/09, cât și în cauza T-152/09, Tribunalul a respins cele trei motive în temeiul unui raționament care, în esență, era identic celui care a determinat respingerea motivelor identice în cauza T-62/09 (care între timp face obiectul unui recurs formulat în cauza C-120/12 P).

Rezumatul recursurilor și al măsurilor solicitate de părți în cadrul recursurilor

39. În fiecare dintre cele trei recursuri, domnul Rintisch solicită Curții anularea hotărârii Tribunalului și obligarea OAPI la plata cheltuielilor de judecată.

40. Recursurile se întemeiază pe două motive: (i) încălcarea articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 în măsura în care Tribunalul a constatat în mod eronat că respectiva cameră de recurs nu avea putere de apreciere atunci când a decis că autorul opoziției nu a demonstrat existența mărcilor anterioare și (ii) abuzul de putere.

Rezumatul argumentelor părților în cele trei recursuri

Încălcarea articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94

41. Domnul Rintisch susține că Tribunalul a făcut o greșită interpretare a articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 și a normei 50 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare. Tribunalul a ajuns la concluzia eronată potrivit căreia camera de recurs nu avea puterea de apreciere necesară pentru a decide dacă documentele prezentate după expirarea termenului stabilit de divizia de opoziție puteau fi luate în considerare pentru adoptarea deciziei. Tribunalul a făcut de asemenea o greșită apreciere atunci când a omis să constate că respectiva cameră de recurs și-a exercitat în mod eronat puterea de apreciere pe care i-o conferă articolul 74 alineatul (2).

Problema dacă o cameră de recurs are putere de apreciere

42. Domnul Rintisch invocă hotărârea pronunțată în cauza Henkel/OAPI – LHS (UK) (KLEENCARE), în care Tribunalul a apreciat că „rezultă din principiul continuității funcționale că, în domeniul de aplicare al articolului 74 alineatul (1) *in fine* [...], camera de recurs este obligată să își întemeieze decizia pe toate elementele de fapt și de drept pe care partea în cauză le-a formulat fie în procedura în fața diviziei care a statuat în primă instanță, fie, sub unica rezervă a alineatului (2) al acestei dispoziții, în procedura căii de atac”¹⁷. Camera de recurs ar fi trebuit, prin urmare, să ia în considerare documentele prezentate diviziei de opoziție după expirarea termenului, precum și traducerile documentelor care dovedesc reinnoirea mărcilor.

15 — Nepublicată în Repertoriu.

16 — Nepublicată în Repertoriu.

17 — T-308/01, Rec., p. II-3253, punctul 32.

43. Cu toate că domnul Rintisch recunoaște că Curtea a afirmat în cauza OAPI/Kaul¹⁸ că puterea de apreciere prevăzută la articolul 74 alineatul (2) depinde de lipsa unei dispoziții contrare, el susține că această dispoziție nu cuprinde ca atare o astfel de condiție. De asemenea, nu există nicio altă normă care să excludă exercitarea acestei puteri de apreciere de către camera de recurs. El pare să conteste de asemenea valabilitatea principiului stabilit în cauza OAPI/Kaul.

44. Domnul Rintisch afirmă că, deși este exact că norma 20 alineatul (1) se aplică procedurilor de opoziție, Tribunalul a omis să țină seama de faptul că norma 50 alineatul (1) primează asupra normei 20 alineatul (1) în măsura în care conferă camerei de recurs puterea de apreciere. Tribunalul nu a ținut seama de faptul că norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf, care este o dispoziție specială pentru examinarea căilor de atac, prevede expres aplicarea articolului 74 alineatul (2). În această privință, Tribunalul a omis să facă o distincție între faptele cu totul noi și prezentarea tardivă a faptelor și probelor „noi sau suplimentare”. Tribunalul ar fi trebuit de asemenea să rețină că, în temeiul articolului 74 alineatul (2), camera de recurs ar fi trebuit să ia în considerare traducerea prezentată după expirarea termenului.

45. OAPI susține că problema ridicată prin intermediul primului motiv poate fi soluționată pe baza a două considerații. În primul rând, norma 20 alineatul (1) trebuie interpretată în lumina contextului istoric. În vechea versiune, această normă nu preciza care era consecința nerespectării termenelor prevăzute în norma 19 alineatul (1). Norma 20 alineatul (1), astfel cum a fost modificată prin Regulamentul nr. 1041/2005, prevede în prezent în mod expres că opoziția este respinsă ca fiind nefondată în cazul în care persoana care a formulat opoziția nu a dovedit existența, valabilitatea și domeniul de protecție ale mărcii sale anterioare până la expirarea termenului prevăzut în norma 19 alineatul (1). În al doilea rând, norma 19 alineatul (3) prevede în mod clar că dovezile în susținerea procedurii de opoziție trebuie să fie depuse în limba de procedură sau trebuie să fie însoțite de o traducere în această limbă. Acest principiu este întemeiat pe necesitatea de a respecta regula *audi alteram partem* și de a asigura egalitatea armelor între părți în cadrul unei proceduri *inter partes*. Dovezile ce rezultă din certificatele de înregistrare nu pot, așadar, să fie luate în considerare decât în cazul în care sunt conforme cerințelor prevăzute în norma 19 alineatul (3). Tribunalul a reținut, așadar, în mod corect că norma 20 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare exclude orice putere de apreciere pentru a decide să ia sau să nu ia în considerare dovezile și traducerile depuse după expirarea termenului.

46. În continuare, OAPI examinează eventualul paralelism dintre norma 20 și norma 22 alineatul (2). În ceea ce privește această din urmă normă și consecințele prezentării dovezilor după expirarea termenului prevăzut de OAPI în conformitate cu norma menționată, Tribunalul a făcut anterior o distincție între dovezile inițiale și dovezile noi. Potrivit OAPI, această jurisprudență privește depunerea dovezilor într-un stadiu ulterior în procedura de opoziție. În ceea ce privește dovada utilizării serioase, OAPI recunoaște că pot exista diferite interpretări ale calității dovezilor prezentate și, așadar, necesitatea unei flexibilități. În contextul dovedirii existenței și valabilității drepturilor anterioare, nu vor exista însă niciodată îndoieli cu privire la caracterul suficient al documentelor depuse. Distincția nu este deci relevantă în acest context.

47. Spre deosebire de Bariatrix în cauza C-120/12 P, Valfleuri a intervenit în cauzele C-121/12 P și C-122/12 P. Aceasta consideră că, în împrejurările care au determinat prezentele recursuri, OAPI nu are putere de apreciere. Argumentul este întemeiat pe dispozițiile normelor 19 și 20 din regulamentul de punere în aplicare și pe faptul că cele două dispoziții interzic Oficiului să acorde persoanei care a formulat opoziție un termen suplimentar pentru a dovedi existența, valabilitatea și domeniul de protecție ale mărcii anterioare. Aceasta contestă în plus invocarea de către domnul Rintisch a unei jurisprudențe care nu atrage după sine aplicarea normelor 19 și 20 din regulamentul

18 — Citată la nota de subsol 14, punctul 42.

de punere în aplicare, astfel cum au fost modificate prin Regulamentul nr. 1041/2005. Valfleuri arată că, deși în prezentele cauze domnul Rintisch dispunea de mijloacele de probă scrise necesare înainte de expirarea termenului stabilit de OAPI, el nu a furnizat totuși nicio explicație pentru faptul că nu a difuzat documentele anterior lunii octombrie 2007.

Exercitarea de către camera de recurs a puterii de apreciere

48. Domnul Rintisch susține că Tribunalul ar fi trebuit să constate că în mod eronat camera de recurs a afirmat că, în cazul în care ar fi dispus de puterea de apreciere prevăzută la articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, ar fi exercitat-o în detrimentul acestuia. Aici, Tribunalul ar fi trebuit să examineze argumentele acestuia privind neexaminarea de către camera de recurs a aspectului dacă luarea în considerare a dovezilor depuse după expirarea termenului era justificată pentru că, pe de o parte, documentele sunt *prima facie* de natură a fi relevante pentru soluționarea procedurii de opoziție și pentru că, pe de altă parte, stadiul procedurii în care a avut loc prezentarea tardivă și împrejurările în care au fost depuse nu interzic o asemenea abordare.

49. OAPI susține că acest motiv nu este relevant decât în cazul în care Curtea se va pronunța în sensul că respectiva cameră de recurs dispune de putere de apreciere. În orice caz, camera de recurs a explicat cum ar exercita această putere de apreciere în împrejurările cauzei.

Abuzul de putere

50. Domnul Rintisch pare să susțină, ca al doilea motiv de recurs, abuzul de putere săvârșit de Tribunal. El nu a invocat însă niciun argument specific în susținerea acestui motiv.

51. OAPI are îndoieli în ceea ce privește aspectul dacă acest motiv este menținut în recurs. În orice caz, nefiind argumentat, acesta trebuie respins ca inadmisibil.

Analiză

Puterea de apreciere a camerei de recurs și exercitarea acestei puteri de apreciere

52. Primul motiv de recurs se poate împărți în două aspecte. Primul privește problema dacă respectiva cameră de recurs are puterea de apreciere pentru a lua în considerare dovezi ale existenței și valabilității mărcilor anterioare și traducerile acestor dovezi după expirarea termenului stabilit de divizia de opoziție. Al doilea aspect privește exercitarea acestei puteri de apreciere, în ipoteza în care există.

Aspectul privind puterea de apreciere a camerei de recurs

53. În Concluziile noastre prezentate în cauza C-621/11 P, New Yorker SHK Jeans/OAPI, prezentate de asemenea astăzi, am explicat că punctul de pornire al analizei asupra întinderii puterii de apreciere a OAPI pentru a admite dovezi în toate tipurile de procedură trebuie să constea în aceea că OAPI, inclusiv divizia de opoziție și camera de recurs, nu au în mod normal puterea de apreciere pentru a lua în considerare dovezi furnizate în afara termenului stabilit.

54. Recursul formulat în cauza New Yorker SHK Jeans/OAPI privea aspectul dacă divizia de opoziție are puterea de apreciere pentru a decide dacă trebuie sau nu trebuie să ia în considerare un al doilea ansamblu de dovezi furnizate după expirarea termenului stabilit de OAPI pentru a dovedi utilizarea serioasă în cadrul procedurii de opoziție.

55. Prezentul recurs privește (i) dovezile existenței și valabilității mărcilor pe care le invocă autorul opoziției și (ii) traducerile acestor dovezi. Este vorba despre dovezi care trebuie depuse pentru a depăși etapa inițială a procedurii de opoziție. În cazul în care nu există o marcă anterioară în curs de valabilitate, nu se poate vorbi despre o opoziție la o cerere de înregistrare a unei noi mărci.

56. Potrivit regulii generale de la articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, considerăm drept o evidență, astfel cum a apreciat și Tribunalul¹⁹, că punctul de pornire este și în acest caz puterea de apreciere de care dispune camera de recurs.

57. Cuprind Regulamentul nr. 40/94 sau regulamentul de punere în aplicare o excepție care să se aplice în contextul celor trei recursuri în cauză?

58. Vom examina această chestiune mai întâi în raport cu prezentarea dovezilor și vom aborda apoi ca un aspect distinct problema traducerilor.

59. Cu excepția articolului 74 alineatul (2), Regulamentul nr. 40/94 nu cuprinde nicio dispoziție expresă privind puterea de apreciere a camerei de recurs pentru a decide dacă trebuie sau nu trebuie să ia în considerare dovezile privind existența și valabilitatea mărcilor care sunt depuse după expirarea termenului stabilit de divizia de opoziție²⁰.

60. Cu toate acestea, articolul 42 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94 prevede în mod clar că numai titularii mărcilor (anterioare) pot formula un act de opoziție la înregistrarea unei mărci. Persoana care a formulat opoziție trebuie, așadar, să prezinte informații privind marca pe care se întemeiază opoziția și drepturile sale cu privire la marca în cauză. Proba materială a acestor fapte, mai precis a existenței și a valabilității mărcii, poate fi prezentată mai târziu în fața diviziei de opoziție²¹.

61. Cu toate că probele materiale nu trebuie să fie prezentate în mod necesar odată cu actul de opoziție, informațiile privind existența și valabilitatea mărcii sunt legate de admisibilitatea opoziției. Ele trebuie să fie examinate de divizia de opoziție înainte ca aceasta să abordeze fondul cauzei. Necesitatea unei proceduri eficiente, a bunei administrări și a securității juridice ne determină să conchidem că, interpretat în acest context, articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 trebuie înțeles în sensul că exclude posibilitatea camerei de recurs de a lua în considerare dovezi care, deși nu i-au fost prezentate la o etapă anterioară a opoziției ca atare, îi sunt prezentate în susținerea unui element legat de admisibilitatea unei opoziții, precum (în mod special) dovada existenței și a valabilității mărcilor (anterioare).

62. Norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf din regulamentul de punere în aplicare confirmă această poziție.

63. Prima parte a celui de al treilea paragraf al normei 50 alineatul (1) expune regula generală aplicabilă căilor de atac îndreptate împotriva deciziilor diviziei de opoziție. Interpretăm această normă și în special sintagma „își limitează” ca însemnând că o cameră de recurs nu poate examina decât faptele și probele prezentate în termenele „stabilit[e] sau specificat[e] de divizia de opoziție, în conformitate cu regulamentul și cu prezentele norme”. Deși textul nu face nicio distincție între dovada existenței și a valabilității mărcilor anterioare și alte dovezi, alte dispoziții din Regulamentul nr. 40/94 și din regulamentul de punere în aplicare reglementează prezentarea acestor două tipuri de dovezi. Normele 19 și 20 din regulamentul de punere în aplicare reglementează aspectul prezentării dovezii privind existența și valabilitatea mărcilor anterioare și traducerea oricăroră dintre înscrisurile depuse.

19 — A se vedea punctul 30 din hotărârea atacată în cauza T-62/09 și punctul 31 din hotărârile atacate în cauzele T-109/09 și T-152/09.

20 — A se vedea norma 15 din regulamentul de punere în aplicare.

21 — A se vedea norma 19 din regulamentul de punere în aplicare.

64. Contrar argumentului susținut de domnul Rintisch, prima parte a celui de al treilea paragraf al normei 50 alineatul (1) nu „primează” asupra normei 20 alineatul (1). Aceasta face mai curând o „trimitere” la prevederea respectivă și exclude, cu privire la faptele și probele *altele* decât „fapte[le] și probe[le] noi sau suplimentare”, posibilitatea camerei de recurs de a examina fapte și probe prezentate în afara termenelor stabilite sau specificate de divizia de opoziție în conformitate cu Regulamentul nr. 40/94 și cu regulamentul de punere în aplicare. Ca și în cazul diviziei de opoziție²², camera de recurs nu are nicio putere de apreciere pentru a decide dacă astfel de dovezi trebuie sau nu trebuie luate în considerare.

65. Cea de a doua parte precizează norma prevăzută în prima parte a tezei: această normă se aplică „cu excepția cazului în care camera consideră că ar trebui să se țină seama de fapte și probe noi sau suplimentare în temeiul articolului 74 alineatul (2) din regulament”, care prevede regula generală privind puterea de apreciere.

66. Aspectul dacă o cameră de recurs are această putere de apreciere depinde astfel de posibilitatea ca probele privind existența și valabilitatea mărcilor anterioare să poată fi caracterizate drept „noi sau suplimentare”²³. Deși nu considerăm că, în vederea soluționării prezentelor recursuri, este necesară furnizarea unei definiții exhaustive a acestor termeni, este evident că, pentru ca probele să fie caracterizate astfel, este necesar ca alte probe să fi fost prezentate într-un stadiu anterior al procedurii.

67. În împrejurările în care regulamentul de punere în aplicare definește (i) cerințele formale indispensabile pentru ca o probă să fie admisibilă pentru a dovedi un fapt și (ii) termenul stabilit pentru depunerea acestei probe, nu considerăm că partea care formulează opoziția poate să prezinte dovezi inadecvate în termenul stabilit, iar ulterior, eventual abia în cadrul unei căi de atac, să depună dovezi care sunt în fond indispensabile sub acoperirea probelor „noi sau suplimentare”.

68. Indiferent care este baza opoziției, partea care o formulează trebuie *întotdeauna* să depună dovada existenței, a valabilității și a domeniului de protecție ale mărcilor anterioare pe care se întemeiază opoziția. Norma 19 alineatul (2) din regulamentul de punere în aplicare prevede că „persoana care a formulat opoziția furnizează următoarele dovezi”. La alineatul (2) litera (a) punctul (ii) ale normei sunt prevăzute în continuare mijloacele de probă scrise necesare în împrejurările în care opoziția se bazează pe o marcă ce nu este o marcă comunitară, și anume un certificat de înregistrare relevant și, dacă este cazul, cel mai recent certificat de reînnoire.

69. De la modificarea sa prin Regulamentul nr. 1041/2005, norma 20 alineatul (1) prevede în mod clar consecința nedepunerii de către autorul opoziției a certificatului relevant de înregistrare (și, atunci când este necesar, de reînnoire) înainte de expirarea termenului stabilit de divizia de opoziție: „opoziția este respinsă ca fiind nefondată”.

70. Deși este adevărat că această teză este similară tezei „Oficiul respinge opoziția” din norma 22 alineatul (2) din regulamentul de punere în aplicare, considerăm totuși că cele două teze trebuie interpretate în mod diferit.

71. Am arătat în Concluziile prezentate în cauza C-621/11 P, New Yorker SHK Jeans/OAPI, că, în conformitate cu norma 22 alineatul (2) a doua teză din regulamentul de punere în aplicare, divizia de opoziție trebuie să respingă opoziția în cazul în care nu a fost depusă *nicio* dovadă privind utilizarea serioasă a mărcii până la expirarea termenului stabilit de OAPI²⁴. Am precizat de asemenea că excepția de la regula generală prevăzută la articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 nu se

22 — A se vedea punctul 74 de mai jos.

23 — Diferitele versiuni lingvistice ale celui de al treilea paragraf al normei 50 alineatul (1) nu corespund întru totul. De exemplu, textul în limba franceză se referă la „faits et preuves nouveaux ou supplémentaires”, iar textul în limba neerlandeză vorbește despre „aanvullende feiten en bewijsstukken”.

24 — A se vedea punctul 57 din Concluziile noastre prezentate în cauza New Yorker SHK Jeans/OAPI, citate la punctul 53 de mai sus.

mai aplică în cazul în care autorul opoziției, căruia i se cere să dovedească utilizarea serioasă a mărcii sale, a depus, cu bună-credință, probe inițiale credibile care dovedeau această utilizare. În timp ce norma 22 alineatul (3) prevede ceea ce trebuie să fie dovedit, iar norma 22 alineatul (4) enumeră modurile în care poate fi realizat acest lucru, nu există nicio listă exhaustivă a mijloacelor de probă scrise indispensabile care trebuie depuse pentru a îndeplini obligația de a dovedi utilizarea serioasă²⁵. În funcție de circumstanțe, precum tipul de marcă și piața pe care este utilizată, calitatea și cantitatea probelor pot varia, iar caracterul suficient al dovezii furnizate inițial poate fi repus în discuție în mod legitim de către solicitant în cursul procedurii *inter partes*.

72. Nu interpretăm norma 20 alineatul (1) în același mod. În norma 19 alineatul (2) litera (a) punctul (ii), legiuitorul a definit, în esență, standardele juridice corespunzătoare probelor: pentru mărcile înregistrate care nu sunt mărci comunitare, persoana care formulează opoziția trebuie să furnizeze o copie a certificatului de înregistrare relevant și, dacă este cazul, o copie a celui mai recent certificat de reînnoire care arată că termenul de protecție a mărcii se prelungește dincolo de termenul stabilit de divizia de opoziție și orice prelungire a acestuia sau a unui document echivalent care provine de la administrația la care a fost înregistrată marca.

73. Persoana care a formulat opoziția fie furnizează certificatul de înregistrare relevant (și, dacă este cazul, certificatul de reînnoire), fie nu procedează astfel. Prin urmare, împărtășim opinia OAPI potrivit căreia nu există nicio marjă de apreciere pentru a pune în discuție caracterul suficient al probelor sau pentru a decide dacă este vorba despre probe noi sau suplimentare în raport cu cele furnizate anterior. Mijloacele de probă scrise indispensabile nu pot fi noi sau suplimentare în raport cu alte mijloace de probă scrise (acestea din urmă pot totuși să fie noi sau suplimentare în raport cu primele).

74. Spre deosebire de domnul Rintisch, nu considerăm că există niciun motiv pentru a face o distincție între documentele furnizate diviziei de opoziție după expirarea termenului și cele furnizate camerei de recurs după această dată. Potrivit interpretării noastre privind norma 19 alineatul (2) litera (a) punctul (ii) și norma 20 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare, divizia de opoziție nu are nicio putere de apreciere pentru a lua în considerare certificatele de înregistrare sau certificatele de reînnoire furnizate după termenul stabilit. În conformitate cu principiul continuității funcționale și cu excepția cazului în care există o dispoziție contrară, nu există niciun temei care să permită camerei de recurs să țină seama de dovezile indispensabile depuse tardiv și pe care divizia de opoziție nu le poate lua în considerare. Continuitatea implică o consecvență în aplicarea acelorași reguli²⁶.

75. În opinia noastră, aceeași concluzie se aplică depunerii tardive a traducerilor certificatelor de înregistrare relevante (și, dacă este cazul, ale certificatelor de reînnoire).

76. Norma 19 alineatul (3) din regulamentul de punere în aplicare prevede în mod clar că documentele menționate în norma 19 alineatul (2) trebuie să fie prezentate în limba de procedură sau trebuie să fie însoțite de o traducere. Aceeași normă prevede că traducerea trebuie să fie „prezentată în termenul specificat pentru depunerea documentului original”. Potrivit normei 19 alineatul (4), OAPI „nu ține seama” de documentele care nu sunt prezentate sau traduse în termenul prevăzut. Având în vedere aceste dispoziții lipsite de ambiguitate, considerăm că divizia de opoziție nu poate dispune de putere de apreciere pentru a decide dacă trebuie sau nu trebuie să ia în considerare traducerile documentelor menționate în norma 19 alineatul (2) litera (a) punctul (ii) care sunt depuse cu întârziere. Același lucru este valabil pentru camera de recurs.

25 — *Ibidem*, punctul 65; articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 este echivalentul articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009, în discuție în acea cauză.

26 — A se vedea punctul 111 din Concluziile noastre pronunțate în cauza OAPI/Kaul, citată la nota de subsol 14.

77. Având în vedere considerațiile de mai sus, apreciem că Tribunalul a reținut în mod corect că respectiva cameră de apel nu a săvârșit o eroare atunci când a constatat că nu avea putere de apreciere cu privire la existența și la valabilitatea mărcilor anterioare care sunt depuse după expirarea termenului stabilit de divizia de opoziție.

Exercitarea puterii de apreciere de către camera de recurs

78. În cazul în care camera de recurs nu are putere de apreciere pentru a lua în considerare (i) probe care nu sunt nici noi, nici suplimentare și (ii) traduceri care sunt furnizate după expirarea termenului prevăzut de divizia de opoziție, nu există nicio marjă de manevră pentru a examina în ce mod aceasta ar putea sau ar trebui să exercite o astfel de putere de apreciere.

79. Prin urmare, împărtășim opinia OAPI potrivit căreia acest motiv nu este relevant decât în cazul în care Curtea va reține că Tribunalul a făcut o greșită interpretare a articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 și va conchide că, în ceea ce privește dovezile și traduceri în cauză în cele trei recursuri, camera de recurs dispune de putere de apreciere pentru a decide să ia sau să nu ia în considerare aceste documente. Având în vedere concluzia la care ajungem în ceea ce privește primul aspect al acestui motiv, nu vom examina cel de al doilea aspect.

Cu privire la abuzul de putere

80. Împărtășim opinia OAPI potrivit căreia, în lipsa oricărui argument motivat în susținerea celui de al doilea motiv de recurs, acesta trebuie respins ca inadmisibil.

Cu privire la cheltuielile de judecată

81. Potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 84 alineatul (1) din același regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Articolul 184 alineatul (4) prevede că, în cazul în care un intervenient în primă instanță participă la procedura de recurs, Curtea poate decide ca acesta să suporte propriile cheltuieli de judecată.

82. În fiecare cauză, OAPI a solicitat obligarea recurentului la plata cheltuielilor de judecată, iar Valfleuri a solicitat obligarea recurentului la plata cheltuielilor de judecată în cauzele C-121/12 P și C-122/12 P. Potrivit aprecierii noastre, domnul Rintisch ar trebui să cadă în pretenții în toate cauzele.

Concluzie

83. Pentru aceste motive, propunem Curții să se pronunțe după cum urmează:

- respingerea acțiunilor în totalitate;
- obligarea domnului Rintisch la plata cheltuielilor de judecată efectuate de OAPI și de intervenientă în cauzele C-121/12 P și C-122/12 P.